

«Hyttetforbud og hyttelengsel»

Innledning til drøftings sak på Valdresrådets møte 19.8.2020 om
«hytteeigardialogen etter Korona»

Ved Bjørn Mathiesen
Leder, Valdres Hytteforum

Disposisjon:

- «Det skjedde noe helt ekstraordinært»
- Noen forsterkede innsikter – når pandemien har trumfet det meste
- Mot «den nye normalen»
- God nok samhandling med fritidsinnbyggerne i Valdres?
- Grunnlag for et styrket samspill?

Omstendighetene fram til hytteforbudet

- Fritidsinnbyggere som oppholder seg i hyttekommunen har krav på helsetjenester
- Pressede kommuner – ønske om å minske presset på helsetjenesten slik at alvorlig syke får hjelp
- Regjeringens forskrift hjemlet i smittevernloven, men var ikke innført som tiltak for å begrense smittespredning

Når pandemien trumfet det meste ...

Noen bredere, forsterkede innsikter:

- Mulighet for utilstrekkelig kapasitet for medisinsk behandling av alvorlig syke – når koronasmittede fritidsinnbyggere kunne komme til
- Bortfall over natten av omsetning for samferdsel, turisme, nærings- og kulturliv
- Et hytteboerfiendtlig, hetere debattklima
 - Vekket gjensvar, bl.a. fra Visit Valdres sitt styre
- Lengsel etter hytta for fritidsinnbyggerne og etter konsumentene lokalt
- Lokal vilje til samhandling og empati
 - Lokale kastet seg rundt og organiserte vakt og tilsyn på hytteeiendommene,
 - Frivillige og lønnede, formidlet gjennom facebook-grupper
 - Hyttefolket flokket seg om sine lokale nøkkelvirkosomheter: kronerulling, øket bruk etter forbudstiden

Mot «Den nye normalen»

- Hytteforbundet har evaluert hytteforbudet – oversendt 25.6.20 til den særskilt oppnevnte kommisjonen via Statsministerens kontor
- Skifte i hovedvekt av turister fra de internasjonale til nasjonale – næringsbortfallet allerede delvis kompensert
- Et hett hyttemarked over hele Valdres iflg. avisa Valdres – Hytteturismen fortsatt økende – inviterer tenkepause
- Digital samhandling for alle aldre og Teams-kulturen

«God nok samhandling med fritidsinnbyggerne i Valdres?»

- Avgjørende med representative parter – både på hytteeiersiden og i dialogen mellom kommune og kommunale hytteforening/-forum
- Ulik takt i etableringen av samhandling og dialog – i VS fra 2014, i Vang fra 2018, ØS, SA og NA fra 2019
- Verdsetter gode fellesordninger: Renovasjon, brannvern, VLMS'et
 - Men ingen styrepresentasjon, forslagsvis ut fra VHF
- Verdsetter gode forretningstilbud i fjellet og på tettstedene

Grunnlag for et styrket samspill?

- Samordning og synkronisering av kommuneplanarbeidet
 - Samordnet kompetanseutvikling og tiltak i grenseområder
- Felles ansvar og tiltak (mellom fritidsinnbyggere og fastboende) for rydding og sikring av stier – i samspill med Friluftsrådet i Valdres
- Felles innspill nasjonalt om økte statlige tilskudd til hyttekommunene til å rette opp den aktuelle systemsvikten (ref. reisemålsstrategien s 17)
- Styrke samhandling for utvikling av stølsdrift og regionalt landbruk
 - Mjølkevegen
 - Erfart bidrag også fra hyttebrukere tilsyn og skadevarsling mht. beitedyr i fjellet (VS)
- Styrke tjenesteutviklingen i forhold til etablerte hytter
 - Fornyelse, vedlikehold, rengjøring, mmm.
- Videreutvikle strategier og tiltak for sikring av helsetilbudet til fritidsinnbyggerne når på hytta (ref Helse på Hytta)
- Sammen styrke infrastruktur: FV'er, VA, tele/fiber/data